

MEMÒRIA D'ACTIVITATS 2008

OFICINA DE DEFENSA DELS DRETS DEL MENOR

MEMÒRIA
D'ACTIVITATS
2008

**OFICINA
DE DEFENSA DELS
DRETS DEL
MENOR**

OFICINA DE DEFENSA DELS DRETS DEL MENOR

PRESENTACIÓ

De la lectura de la MEMÒRIA de 2008, de les dades que hi figuren i de la seva interpretació, podem aproximar-nos a la feina que fa l'Oficina de Defensa dels Drets del Menor.

Permeteu-me que des de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració destaquï, per una banda, l'ampliació de la plantilla amb la incorporació de la figura del psicòleg i el nomenament del primer inspector del menor de la Comunitat Autònoma. Dues figures cabdals, més si és té en compte que de les diverses tasques que té encomanades l'ODDM una és supervisar les administracions públiques i entitats privades que prestin serveis als menors en el territori de les Illes Balears i, una altra, rebre i tramitar les queixes i els greuges que li presentin sobre situacions d'amenaça dels drets dels menors. Sembla evident que aquests dos professionals eren necessaris. Amb aquestes dues figures es completa l'equip tècnic, que ja disposava de treballadors socials i de personal administratiu.

Per una altra banda, la millora en el processament de la informació i l'elaboració de les estadístiques permet una millor anàlisi de la realitat i, en conseqüència, prendre decisions més encertades.

Aquests dos aspectes reflecteixen la voluntat de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració de finançar l'ODDM com a instrument en defensa d'un dels col·lectius més vulnerables de la nostra societat: els menors.

Finalment, mitjançant l'Observatori d'Internet, el conveni amb la Universitat de les Illes Balears per a la Xarxa Segura i l'estudi sobre xarxes socials podem conèixer l'ús que fan els menors de les noves tecnologies. Aquests programes i projectes neixen amb la voluntat d'afavorir l'ús adequat per part dels menors de les noves tecnologies, cada vegada més presents a la nostra societat.

Durant l'any 2008 hem avançat, però el nostre objectiu és continuar aprofundint en la millora dels recursos que l'ODDM ha d'arribar a tenir per desenvolupar adequadament la seva tasca.

[Fina Santiago Rodríguez](#)

Consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració

PRESENTACIÓ DEL DIRECTOR

La memòria pretén ser un resum dels principals elements que han caracteritzat l'activitat de l'Oficina de Defensa dels Drets del Menor (ODDM) durant l'any. La primera dada significativa, quan analitzam l'estadística del 2008, és que s'ha produït un relançament significatiu de l'activitat de l'Oficina, ja que ha estat l'any en què l'ODDM ha tramitat més expedients des de la seva creació (203). Tot plegat s'ha aconseguit amb un pressupost relativament modest de 291.135,00 euros.

Des del punt de vista de l'organització de l'Oficina m'agradaria destacar la dotació, de manera definitiva, a la relació de llocs de feina de l'ODDM d'una plaça de psicòleg. Aquesta era una greu mancança que s'ha aconseguit suplir durant l'any 2008. Així, des de l'any 1998, en què es va crear l'ODDM, estava previst que l'Oficina tingués un psicòleg en plantilla; ara, després de 10 anys, s'ha aconseguit complir aquesta previsió normativa.

En matèria de personal, voldria fer esment també del nomenament d'un tècnic superior de l'Oficina, mitjançant la resolució de 21 de juliol de 2008 (BOIB núm. 110, de 7 d'agost), com a primer inspector de menors de la Comunitat Autònoma. Tot plegat s'ha fet en desplegament de la Llei 17/2006, de 13 de novembre, de protecció integral de l'atenció i els drets de la infància i l'adolescència de les Illes Balears.

L'ODDM va crear, el mes de febrer de 2008, l'Observatori d'Internet. Aquesta iniciativa, capdavantera en el conjunt de l'Estat, està destinada a detectar els continguts que, allotjats a la xarxa, poden ser perjudicials per als menors d'edat. L'Observatori té també la missió de fer estudis monogràfics en totes les matèries relacionades amb els menors i les noves tecnologies. Així, durant l'any 2008 s'ha duit a terme un estudi específic sobre l'ús que fan els menors d'edat de les xarxes socials a Internet. Aquest estudi, que serà publicat al llarg de l'any 2009, s'ha centrat especialment en la protecció de la intimitat, l'honor i la pròpia imatge dels menors d'edat a la xarxa. D'aquesta forma, creim que s'ha d'abordar el fet que les noves generacions duen a terme, de cada vegada més, un procés de difusió voluntària de la seva vida privada mitjançant la publicació a Internet de les seves dades personals i, en especial, de fotografies i vídeos. Aquest fenomen, que m'atrevesc a qualificar d'exhibicionisme digital, ha generat una nova dimensió del concepte d'intimitat que mereix tota l'atenció dels poders públics.

L'Oficina de Defensa dels Drets del Menor ha continuat durant l'any 2008 els seus esforços per acostar-se a tots els indrets de les Illes Balears. Així, s'ha mantingut en vigor l'acord amb les oficines d'ajuda a les víctimes de delictes amb la finalitat que continuïn sent punts d'informació i denúncia de l'ODDM. Així, tot i reconèixer la dificultat que implica no tenir delegacions pròpies, hem intentat optimitzar els recursos administratius existents per apropar la tasca de l'ODDM a totes les illes i municipis de l'arxipèlag.

Durant l'any 2008 l'ODDM ha continuat la seva tasca divulgativa dels drets dels menors d'edat. Així, han tingut lloc, organitzats per l'ODDM, dos congressos d'àmbit estatal sobre temes que afecten els drets dels menors d'edat: els drets dels menors a l'àmbit sanitari i els drets dels menors a les crisis de parella. Hi assistiren més de dos-cents participants a cadascun i es comptà amb la presència com a ponents d'experts del conjunt de l'Estat.

Quant a la tipologia de les actuacions que ha duit a terme l'Oficina, m'agradaria destacar que la major part estan vinculades a la integració social i jurídica del menor (48 % del total). S'ha de fer un esment especial, per la seva gravetat, del fet que el 12,4 % de les actuacions de l'ODDM es refereixen a detecció de menors en situació de risc, cosa que és posada en coneixement del consell insular corresponent, que tenen conferides les competències en aquest aspecte. Així, m'agradaria mencionar la col·laboració que es produeix entre les diferents institucions amb competències en matèria de menors d'edat. Així, l'organització destinada a protegir els menors d'edat inclou, en el nostre àmbit polític, l'Administració General de l'Estat, el poder judicial, la Direcció General de Menors i Família, els consells i els diferents ajuntaments de les Illes. És necessari coordinar, fent feina en comú, les actuacions de cada una d'aquestes institucions, amb l'objectiu únic de donar la màxima protecció als menors d'edat. En tot cas, els esforços no són mai suficients, i integrar més totes les institucions és un objectiu inexcusable de futur. En aquesta línia m'agradaria referir-me als esforços de la Direcció General de Menors i Família i dels consells insulars amb la finalitat de subscriure un protocol unificat de detecció i tractament dels abusos sexuals infantils. Sembla que la tasca realitzada donarà els seus fruits i que durant l'any 2009 es posaran en marxa tot un seguit d'eines útils per abordar un tema especialment greu.

Al marge de l'atenció de denúncies i queixes individuals, l'ODDM té encomanada la tasca de supervisar els centres de menors de les Illes Balears. Vaig tenir l'oportunitat de visitar, acompanyat per membres de l'equip tècnic, 19 centres residencials de menors, tant públics com concertats, durant l'any 2008. Aquestes visites intenten ser un pont de col·laboració entre l'ODDM i les institucions i les administracions amb menors acollits. Així, tot i posar en coneixement dels responsables les possibles mancances que es detecten, la principal missió que pretenem és acostar l'ODDM, òrgan encarregat de vetllar pels drets dels menors d'edat a les Balears, als infants i adolescents interns i als professionals que hi tracten diàriament.

Una dada positiva de l'any 2008 ha estat l'oportunitat que he tingut d'incorporar-me, en qualitat de director de l'ODDM, a la Comissió d'Experts de l'Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar de les Illes Balears, dependent de la Conselleria d'Educació i Cultura. S'ha de tenir en compte, en aquest sentit, que el 16 % de l'activitat de l'Oficina es refereix a qüestions relatives a l'educació dels infants i adolescents.

M'agradaria destacar, per acabar, el paper de l'equip tècnic de l'Oficina. Així, els professionals que formen part de l'ODDM esdevenen, amb la seva tasca diària, el principal puntal de la institució.

La feina de protecció dels drets dels menors és llarga i inacabable, i cada dia sorgeixen nous reptes i situacions de potencial risc. En tot cas, crec que la tasca que fa l'ODDM és positiva i va encaminada en aquest sentit.

Antoni Bennàssar Moyà

Director de l'Oficina de Defensa dels Drets del Menor

Í N D E X

1	INFORMACIÓ INSTITUCIONAL DE L'ODDM	14
	1.1 QUÈ ÉS L'ODDM?	14
	1.2 FUNCIONS I COMPETÈNCIES	14
	1.3 ORGANITZACIÓ DE L'ODDM	15
	1.4 HISTÒRIA DE L'ODDM	14
	1.5 PRESSUPOST	17
	1.6 DOTACIÓ DE PERSONAL DURANT L'ANY 2008	18
2	EVOLUCIÓ ESTADÍSTICA INTERANUAL	19
	2.1 EVOLUCIÓ PER MESOS	20
3	DADES ESTADÍSTIQUES DE L'ANY 2008	21
	3.1 ACTUACIONS	21
	3.2 TIPUS D'ACTUACIONS	22
	3.3 CANAL D'ENTRADA	23
	3.4 RELACIÓ AMB EL MENOR	24
	3.5 DEMANDES PER SEXE	24
	3.6 INTERVAL D'EDAT	25
	3.7 FORMA DE TANCAMENT	26
	3.8 DISTRIBUCIÓ GEOGRÀFICA DE LA INTERVENCIÓ	26
4	ÀMBITS D'ACTUACIÓ	28
	4.1 INTEGRACIÓ SOCIAL I PROTECCIÓ JURÍDICA DEL MENOR	28
	4.2 EDUCACIÓ I CULTURA	29
	4.3 FUNCIONAMENT DE LES ADMINISTRACIONS I LES ENTITATS PRIVADES	31
	4.4 MALTRACTAMENTS	32
	4.5 SALUT	33
	4.6 INFORMÀTICA I NOVES TECNOLOGIES	34

5	L'ODDM I LES NOVES TECNOLOGIES	36
	5.1 L'OBSERVATORI D'INTERNET	36
	5.2 ESTUDI SOBRE XARXES SOCIALS	38
	5.3 XARXA SEGURA ILLES BALEARS	39
6	ACTIVITATS SECTORIALS	41
	6.1 PUBLICACIONS	41
	6.2 CONGRESSOS	42
	6.3 VISITES A CENTRES DE MENORS	48
	6.4 COL·LABORACIÓ AMB JOVES NAVEGANTS	48
7	AGENDA DEL DIRECTOR	49
	7.1 INTERVENCIONS AL MITJANS DE COMUNICACIÓ	49
	7.2 ACTES I REUNIONS	49

1. INFORMACIÓ INSTITUCIONAL DE L'ODDM

1.1 QUÈ ÉS L'ODDM?

L'Oficina de Defensa dels Drets del Menor (ODDM) és un òrgan de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears que té encomanada la tasca de vetllar per la defensa i la promoció dels drets del menor que es trobin dins el territori de les Illes Balears. Fou creada mitjançant el Decret 16/1997, de 30 de gener (BOCAIB núm. 21, de 18 de febrer).

1.2 FUNCIONS I COMPETÈNCIES

Què pot fer l'Oficina de Defensa dels Drets del Menor?

- a) Supervisar les administracions públiques de les Illes Balears i les entitats privades que prestin serveis als menors dins el territori de les Illes Balears, per verificar-ne i orientar-ne les actuacions envers el respecte, la defensa i la promoció dels seus drets.
- b) Rebre i tramitar les queixes i els greuges que li siguin presentats sobre situacions d'amenaça o vulneració dels drets dels menors.
- c) Divulgar la normativa estatal i internacional, i aplicar i difondre els convenis, les recomanacions internacionals i la legislació nacional en matèria de protecció dels drets dels menors.
- d) Proposar adaptacions o reformes de procediments, reglaments o lleis, per a una defensa més eficaç dels drets dels menors, i procurar la millora constant dels serveis adreçats a l'atenció dels menors.
- e) Dur a terme la coordinació interdepartamental dels temes i les matèries relacionats amb els menors i els seus drets.
- f) Promoure davant el Consell de Govern de les Illes Balears les disposicions normatives adequades per desplegar i fer efectius els drets del menor en l'àmbit territorial de les Illes Balears.
- g) Procurar els mecanismes de control adequats per assegurar el compliment de tot el que afecta els drets dels menors a les Illes Balears.
- h) Fomentar la planificació integral o sectorial de les matèries que afectin els drets i la protecció dels menors, i supervisar-ne l'execució.
- i) Aquelles altres funcions de naturalesa anàloga a les anteriors, i no exercides per cap altre òrgan de l'Administració, que li encomani la consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració.

Què no pot fer l'Oficina de Defensa dels Drets del Menor?

En cap cas l'Oficina de Defensa dels Drets del Menor pot intervenir en procediments vigents per resoldre interessos individuals la resolució dels quals estigui encomanada als tribunals de justícia o que requereixin actuacions protectores encomanades als consells insulars.

1.3 ORGANITZACIÓ DE L'ODDM

L'ODDM està integrada per un director i un equip tècnic multidisciplinari, que s'encarrega del dia a dia de l'Oficina.

El director

El director de l'Oficina de Defensa dels Drets del Menor és un alt càrrec de l'Administració del Govern de les Illes Balears, nomenat pel Consell de Govern i adscrit a la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració. Representa els interessos dels infants i les seves necessitats perquè tothom els respecti.

En l'actualitat i des de juliol de 2007, el director de l'ODDM és Antoni Bennàssar Moyà, advocat.

L'equip tècnic

A l'Oficina hi ha un equip tècnic de persones formades en dret, psicologia i treball social per assessorar ciutadans i entitats, atendre les denúncies i queixes, i verificar les situacions d'abús que tinguin a veure amb temes relacionats amb els drets dels menors.

1.4 HISTÒRIA DE L'ODDM

L'ODDM començà a funcionar el 19 de febrer de 1997 com un servei administratiu dependent directament del conseller de Funció Pública i Interior. L'Oficina va néixer per intentar desplegar la Convenció dels Drets de l'Infant de 1989, amb la finalitat de reforçar i impulsar els mecanismes de control establerts pels poders públics per defensar correctament els drets dels menors d'edat a les Illes Balears.

En la sessió de l'11 de setembre de 1998 el Consell de Govern canvià la naturalesa purament administrativa de l'Oficina amb la finalitat que es constituís en un vertader òrgan administratiu amb entitat pròpia, i fos així una unitat diferenciada dins l'aparell organitzatiu de la Conselleria de Funció Pública i Interior.

El Consell de Govern, en la sessió de dia 25 de febrer de 2000, acordà integrar l'Oficina dins la conselleria que tingués atribuïdes les competències en matèria de benestar social. El canvi d'ubicació serví perquè el Govern reflexionàs sobre la independència de l'Oficina. Així, mitjançant l'Ordre del president de les Illes Balears de 16 de març del 2000 es remarcava l'autonomia funcional i de gestió de l'ODDM com a òrgan de naturalesa administrativa destinat a la defensa dels drets dels menors d'edat. La primera passa va ser trobar un local a Palma per ubicar-la fora de qualsevol altra direcció general per a un funcionament millor com a òrgan independent i per garantir el compliment de les seves competències.

El Comitè dels Drets de l'Infant de Nacions Unides en les sessions del 4 de juny de 2002, segons un informe presentat per Espanya, reconegué amb satisfacció que algunes comunitats autònomes creassin institucions o serveis dedicats específicament a la infància, com per exemple l'Oficina de Defensa dels Drets del Menor de les Illes Balears. Així mateix, el febrer de 2003, i en una ampliació de competències, s'atribuí a l'Oficina la coordinació del Consell d'Infància i Família de les Illes Balears.

El juliol de 2003 i arran del canvi de Govern de les Illes Balears, l'Oficina va fer una nova passa. Mantingué la mateixa estructura interna i passà a formar part de la Conselleria de Presidència i Esports, a la qual s'atribuïren les competències en benestar social. En aquesta fase, a més, l'Oficina va prestar la seva col·laboració formant part dels plens de diversos òrgans de l'Administració autonòmica, com l'Observatori de la Convivència Escolar en els Centres Educatius i l'Observatori de la Família de les Illes Balears.

L'any 2005, l'ODDM s'integrà en el consorci Xarxa Segura, amb la finalitat de contribuir a la tasca divulgativa en matèria d'un ús responsable de les noves tecnologies de la informació i la comunicació.

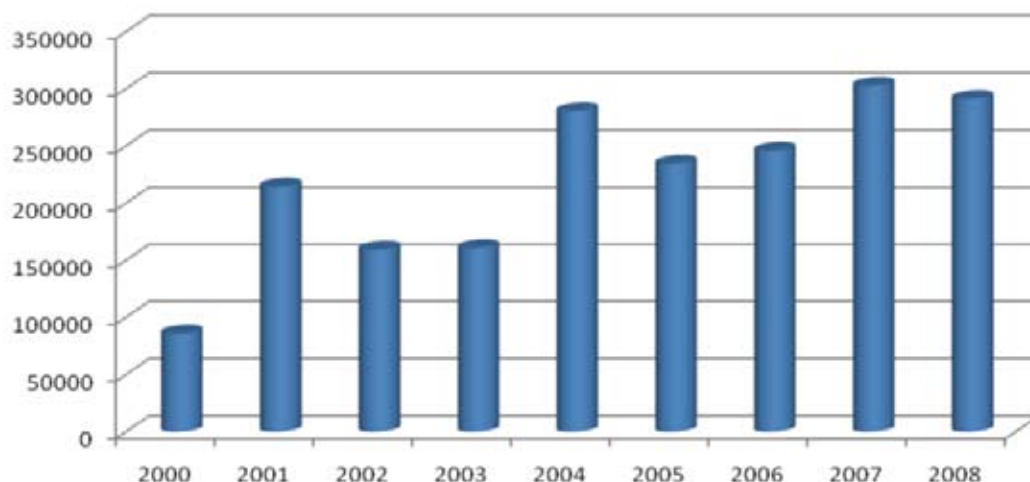
El Parlament de les Illes Balears va aprovar, a final de l'any 2006, la Llei 17/2006, de 13 de novembre, integral de l'atenció i dels drets de la infància i l'adolescència de les Illes Balears. Aquesta Llei pretén ser una norma de caràcter integral per regular els drets i les obligacions dels menors d'edat i els mecanismes d'actuació dels poders públics envers ells.

El juliol de 2007 va començar l'actual etapa després de les darreres eleccions autonòmiques. Després del canvi de Govern, l'Oficina ha tornat als seus orígens, i d'acord amb el que disposa la seva norma de creació gaudeix d'una naturalesa autònoma. L'ODDM roman integrada administrativament en la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració, tot i que amb la independència suficient i amb unes competències semblants, per extenses i intenses, als comissionats parlamentaris. L'ODDM disposa per tot plegat, en aquelles matèries relacionades amb els drets dels menors, d'una visió global, ja que supervisa l'actuació dels diferents departaments de l'executiu autonòmic i de la resta d'administracions públiques.

Des del dia 1 de febrer de 2008, entrà en funcionament l'Observatori d'Internet com una iniciativa de referència en el conjunt de l'Estat, que té per objectiu vetllar per la seguretat d'infants i adolescents quan actuen com a usuaris de les noves tecnologies.

1.5 PRESSUPOST

El pressupost de l'ODDM de l'any 2000 fou de 85.644,22 euros, tal com es pot comprovar al gràfic, la qual cosa coincideix amb el començament de la seva etapa d'autonomia funcional i de gestió. Al llarg d'aquests darrers anys l'Oficina ha tingut el suport pressupostari del Govern i del Parlament de les Illes Balears, pressupost que respon a les necessitats per al seu bon funcionament i la seva projecció en la societat balear.

Evolució pressupostària de l'ODDM.

En aquest exercici pressupostari, es dedicaren 291.135,00 euros a complir el programa per al desenvolupament de la protecció i la defensa dels drets dels menors de les Illes Balears: 106.585 euros corresponderen al capítol 1, 106.610,00 euros foren del capítol 2, i 77.940,00 euros, del capítol 6. Si es compara numèricament el pressupost de l'any 2008 amb el de l'any 2007 pot semblar que s'ha reduït la dotació de l'Oficina quan, en realitat, la disminució quantitativa ve motivada per una nova ordenació pressupostària. Així, el descens del total de pressupost es deu al fet que, en matèria de personal, un dels llocs base, que fins ara venia adscrit al capítol 1 del pressupost de l'Oficina, ha passat a ser pagat per la Secretaria General de la Conselleria d'Afers Socials, tot i que aquest lloc base es manté físicament a l'ODDM. Per acabar, s'ha de destacar que el pressupost de 2008 ha incrementat en un 18% la dotació del capítol 2 de l'Oficina, garantint d'aquesta forma el finançament de la tasca divulgativa que duu a terme.

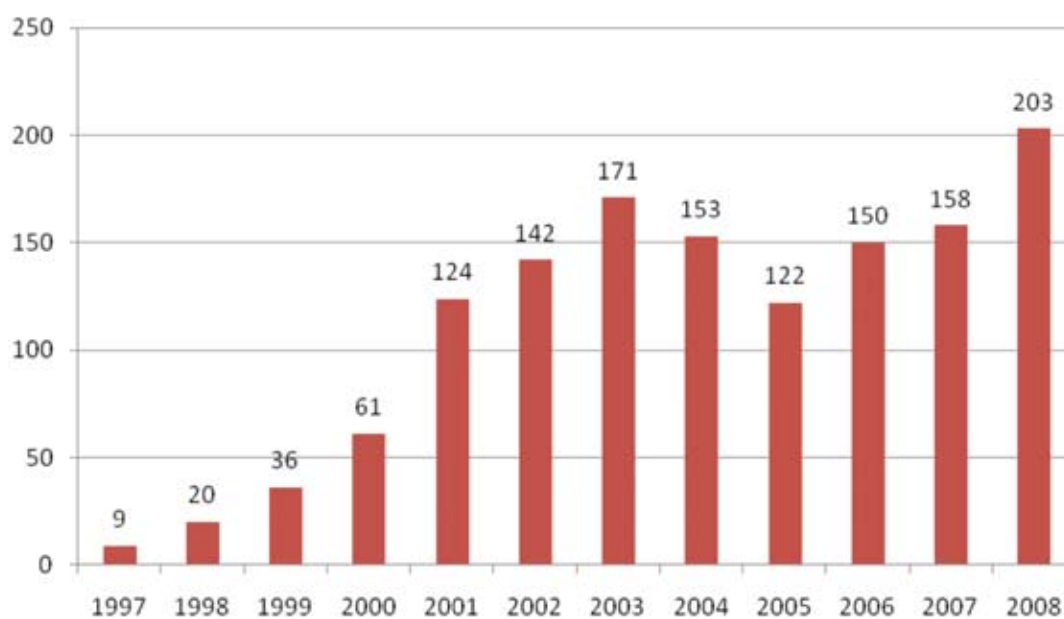
1.6 DOTACIÓ DE PERSONAL DURANT L'ANY 2008

L'ODDM, per complir les funcions dels seus òrgans, va disposar durant l'any 2008 del director i de l'equip tècnic, compost per una administrativa, tres treballadores socials, un tècnic superior i, amb una plaça dotada definitivament, un psicòleg.

A més, s'hi van incorporar dues becàries, llicenciades en psicologia i dret, per atendre l'Observatori d'Internet.

2. EVOLUCIÓ ESTADÍSTICA INTERANUAL

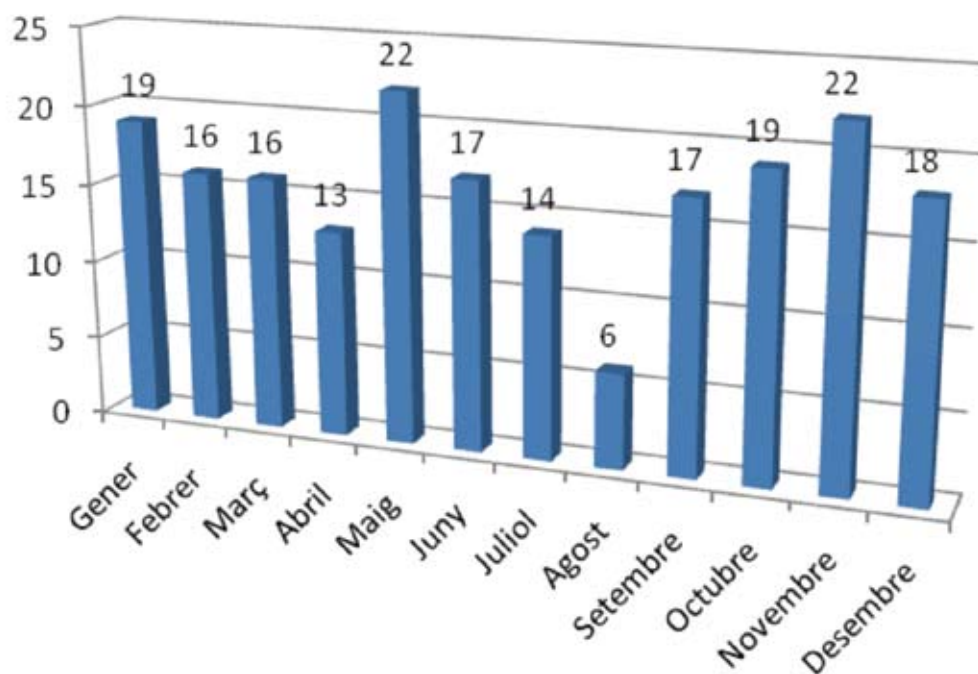
Amb aquest gràfic es pot observar l'augment considerable del nombre d'expedients des de l'any 1997, any de creació de l'ODDM, amb la incoació de 9 expedients, fins a l'any 2008, amb la incoació de 203 expedients. També es pot observar que amb referència al 2007 el nombre d'expedients incoats durant el 2008 s'ha incrementat en 45. És important destacar que el 2008 ha estat l'any en què s'han obert més expedients en tota la història de l'ODDM.

Evolució del nombre d'expedients de l'ODDM.

2.1 EVOLUCIÓ PER MESOS

Referent a l'evolució estadística mensual de les actuacions duites a terme amb relació a les persones menors d'edat, destaquen els mesos de maig i novembre, amb 22 intervencions. En canvi, el mes d'agost hi va haver una reducció significativa, amb només 6 actuacions.

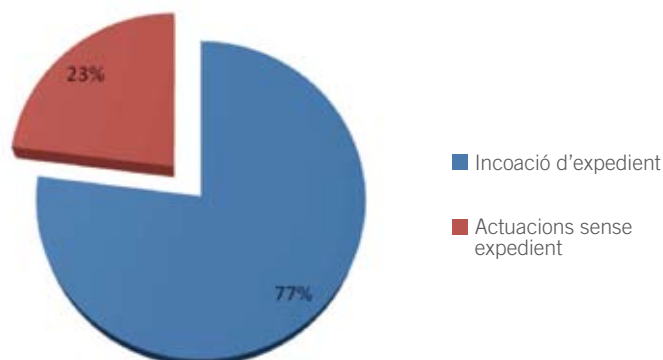

3. DADES ESTADÍSTIQUES DE L'ANY 2008

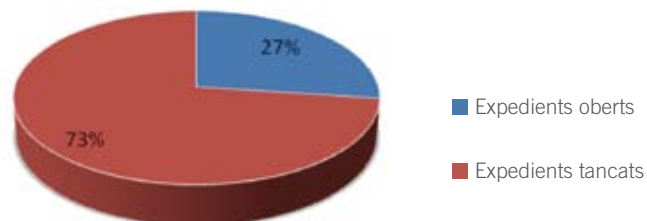
L'Oficina de Defensa dels Drets del Menor duagué a terme 287 actuacions de defensa dels drets del menor durant l'any 2008, 221 de les quals desembocaren en un expedient, mentre que 66 no ho requeriren. Del total d'expedients oberts, 203 varen correspondre a expedients d'actuacions de protecció dels drets del menor i 18 foren expedients vinculats al funcionament administratiu de l'ODDM.

3.1 ACTUACIONS

Del nombre total d'actuacions que va dur a terme l'ODDM durant l'any 2008 (287), el 77 % implicaren la incoació d'un expedient de defensa dels drets del menor. En canvi, el 23 % restant foren consultes o queixes que es pogueren resoldre sense necessitat d'haver d'instruir un expedient de defensa.

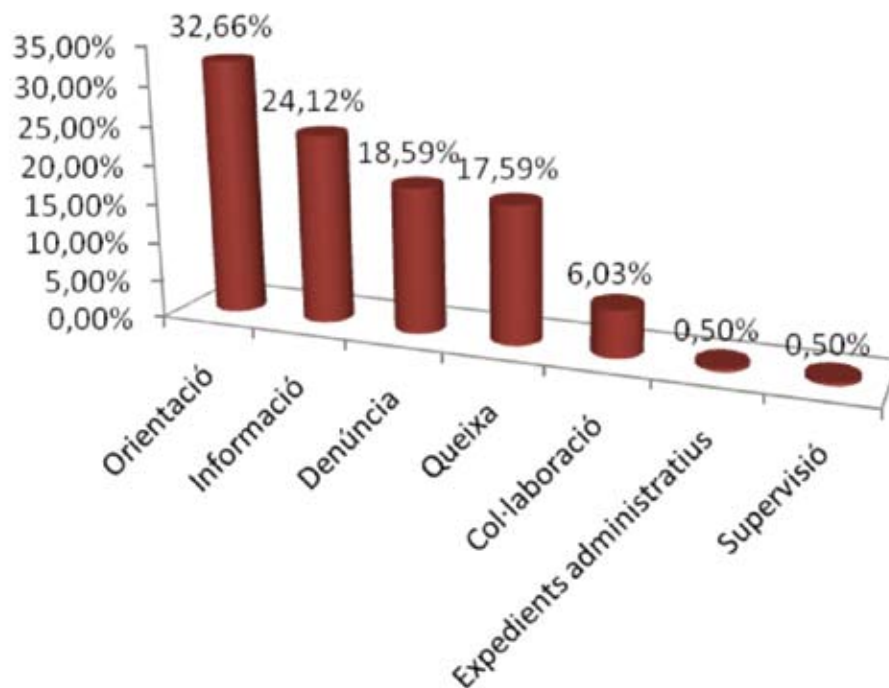

Al tancament de l'any 2008, el 73 % del total d'expedients incoats s'havien pogut tancar, mentre que la tramitació del 27 % continuarà durant l'any 2009.

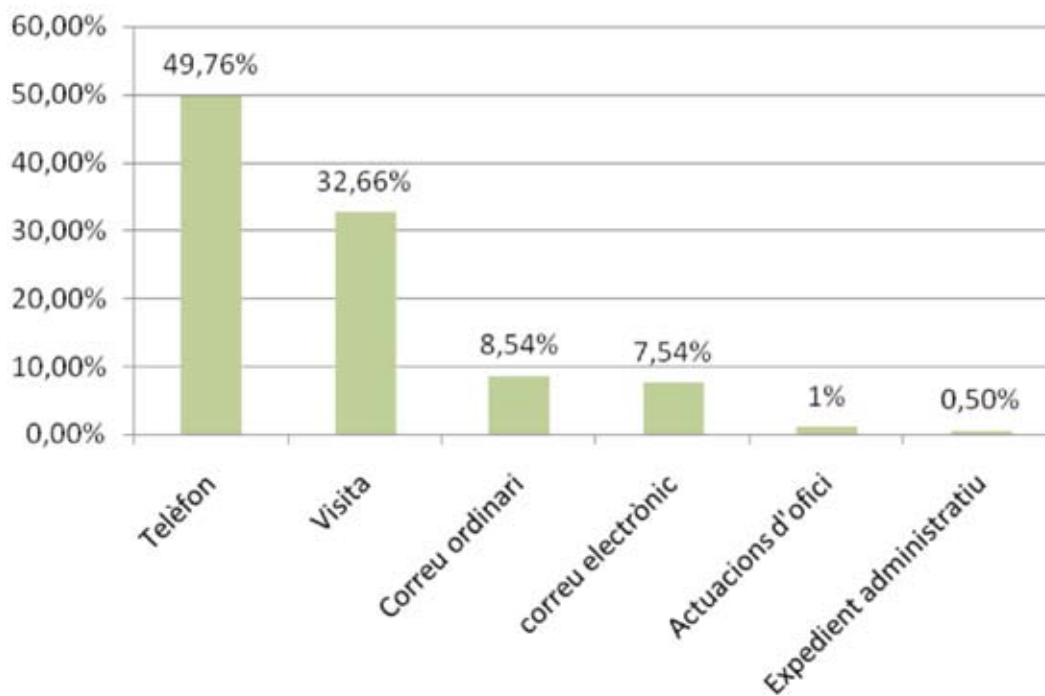
3.2 TIPUS D'ACTUACIONS

L'activitat principal de l'ODDM va consistir a oferir orientació (32,66 %) i informació (24,12 %) als ciutadans en matèria dels drets del menor d'edat. La tramitació de denúncies i de queixes representà el 18,59 % i el 17,59 %, respectivament. La col·laboració amb altres institucions o entitats representà el 6,03 % de les actuacions de l'Oficina, i les tasques de supervisió i la incoació d'expedients administratius representaren l'1 % de les actuacions dutes a terme.

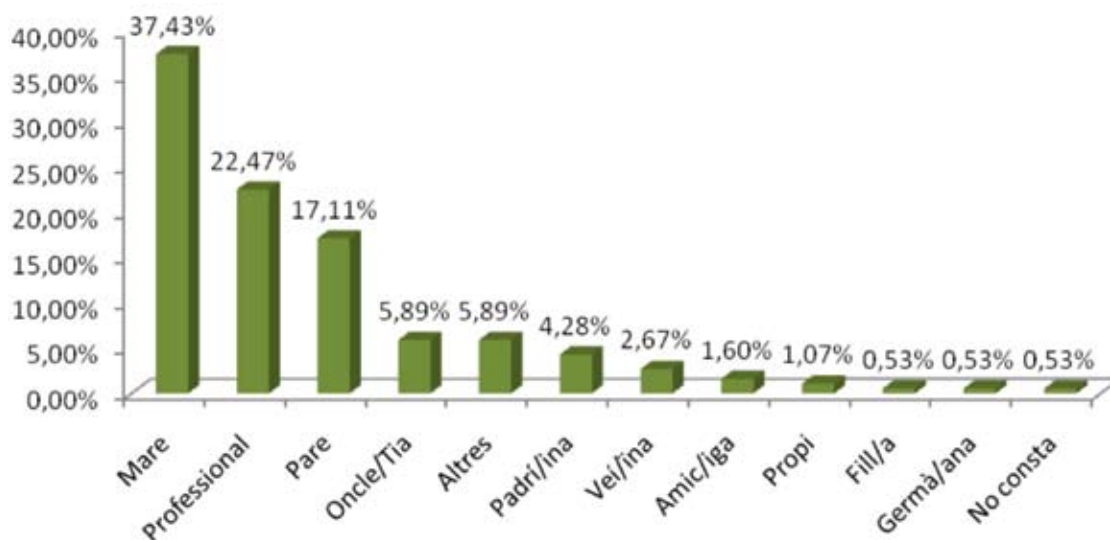
3.3 CANAL D'ENTRADA

El canal d'entrada més important de les actuacions de l'ODDM fou el telèfon (49,76 %), seguit de les visites (32,66 %) i, en un percentatge menor, del correu ordinari (8,54 %) o electrònic (7,54 %). Finalment, hi ha les actuacions d'ofici i els expedients administratius, que representaren l'1 % i el 0,50 %, respectivament.

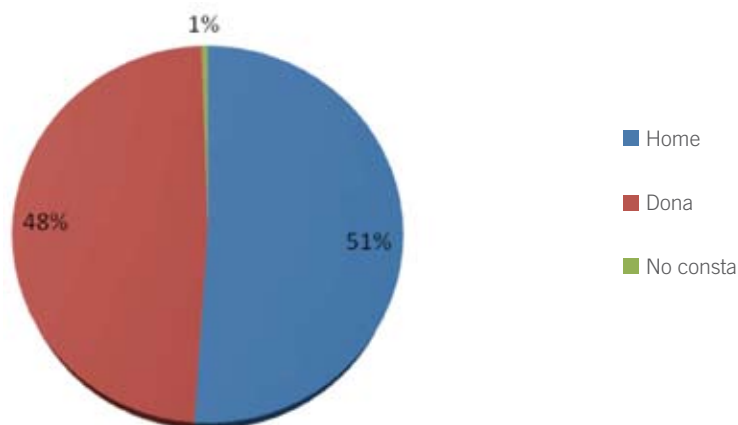
3.4 RELACIÓ AMB EL MENOR

Quant a les persones que feren algun tipus de consulta a l'ODDM, cal dir, segons la relació amb el menor, que el 37,4 % de les consultes foren realitzades per mares, el 22,5 % foren consultes que es feren a través de diferents professionals i el 17,1 % foren fetes pel pare. La resta de consultes foren d'altres familiars, veïns o persones que no s'identificaren en el moment de la consulta.

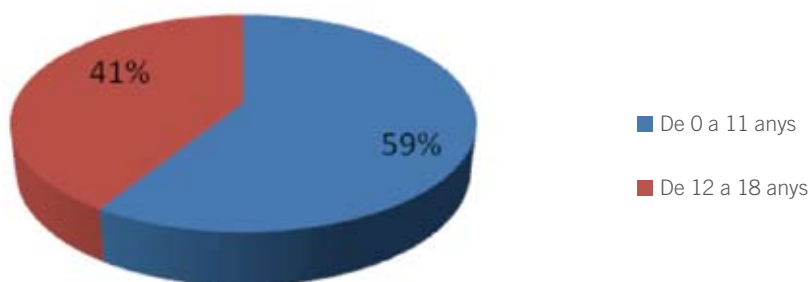
3.5 DEMANDES PER SEXE

Quant al sexe de les persones que feren consultes a l'ODDM, el 51 % foren d'homes i el 48 % de dones.

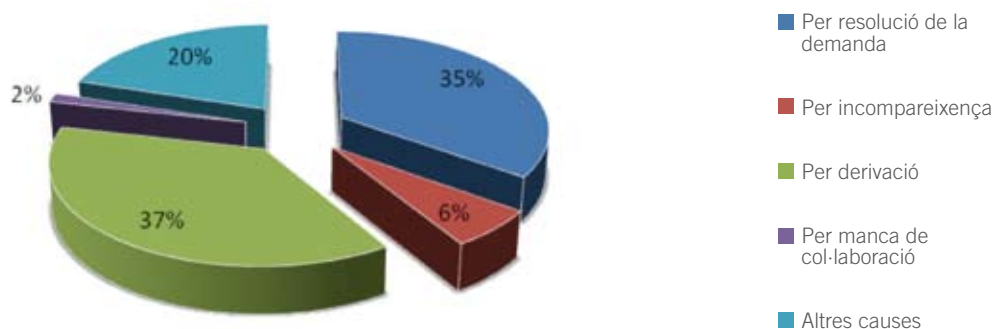
3.6 INTERVAL D'EDAT

Quant a les persones menors d'edat cal diferenciar entre els menors de 12 a 18 anys, que representaren el 59 % de les intervencions amb menors, i els de 0 a 11 anys, que foren el 41 % de les intervencions. S'entén per minoria d'edat el període de vida comprès entre el naixement i la majoria d'edat fixada per llei. És important fer aquesta diferenciació perquè s'entén per infància el període de vida de les persones comprès des del naixement fins a 12 anys, i per adolescència, des de 12 anys fins a la majoria d'edat fixada en l'article 12 de la Constitució espanyola.

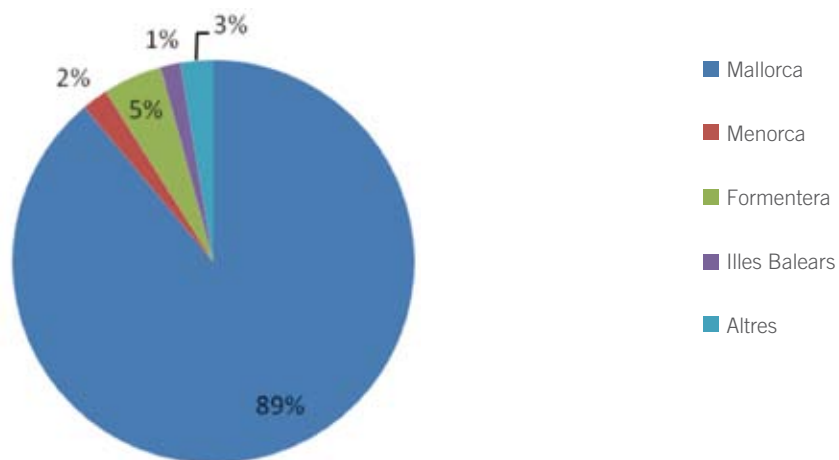
3.7 FORMA DE TANCAMENT

Quant a la forma de tancament de les intervencions dutes a terme, el 37 % foren casos derivats a altres institucions i el 35 % foren intervencions resoltes i arxivades. El 20 % va correspondre a altres formes de tancament no especificades i el 6 % dels casos es tancaren per incompareixença de les persones demandants. Finalment, el 2 % dels expedients es va tancar per manca de col·laboració.

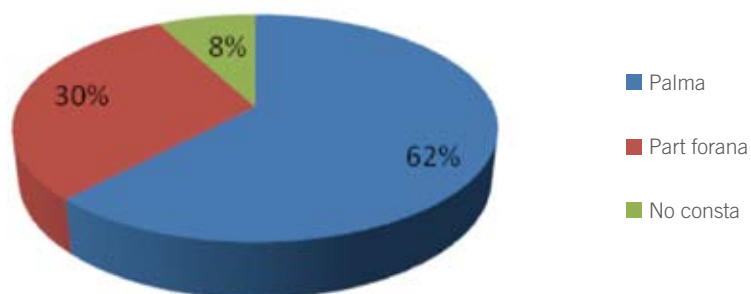

3.8 DISTRIBUCIÓ GEOGRÀFICA DE LA INTERVENCIÓ

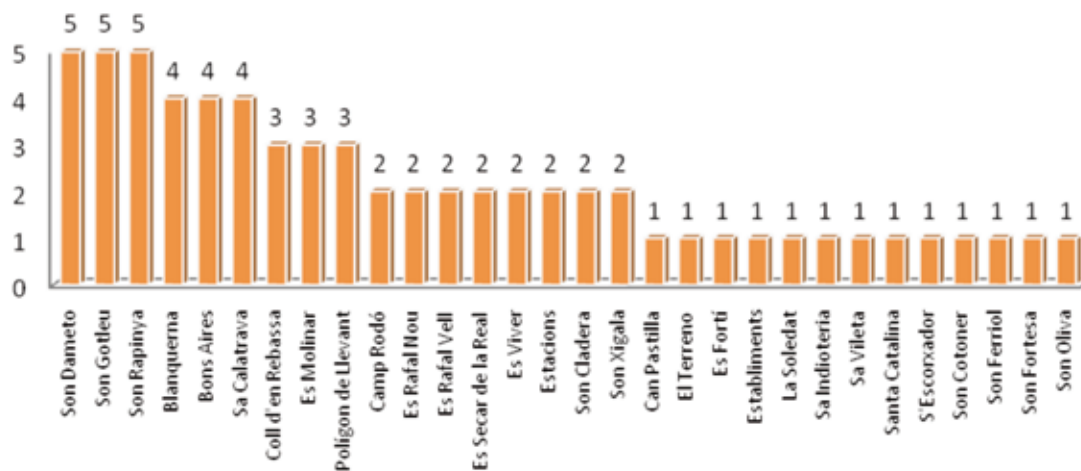
Referent a la distribució geogràfica de les intervencions de l'Oficina, cal destacar que la majoria de les intervencions es feren a Mallorca (89 %), seguides de les fetes a Eivissa (5 %) i a Menorca (2 %). A Formentera no hi va haver cap demanda, i l'1% de les intervencions afectaren el conjunt de les Illes Balears.

Quant a la distribució geogràfica a l'illa de Mallorca, destaquen les intervencions a la ciutat de Palma, amb el 62 %. El 30 % de les intervencions correspongueren a intervencions duites a terme a la part forana, i en el 8 % dels casos se'n desconeix l'origen.

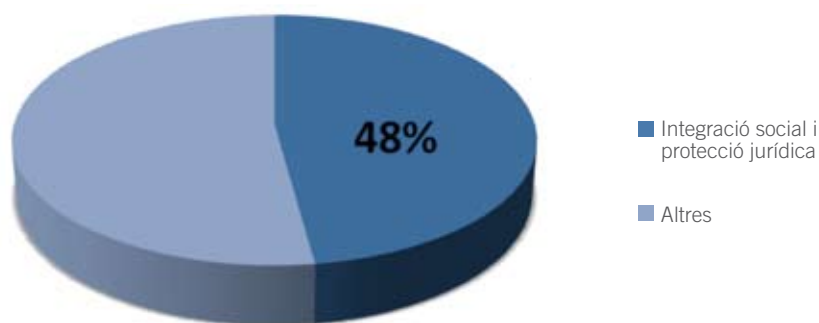
Quant a la distribució geogràfica de les intervencions per barris de Palma, on hi hagué més intervencions fou a Son Dameto, Son Gotleu i Son Rapinya, seguits per Blanquerna, Bons Aires i sa Calatrava.

4. ÀMBITS D'ACTUACIÓ

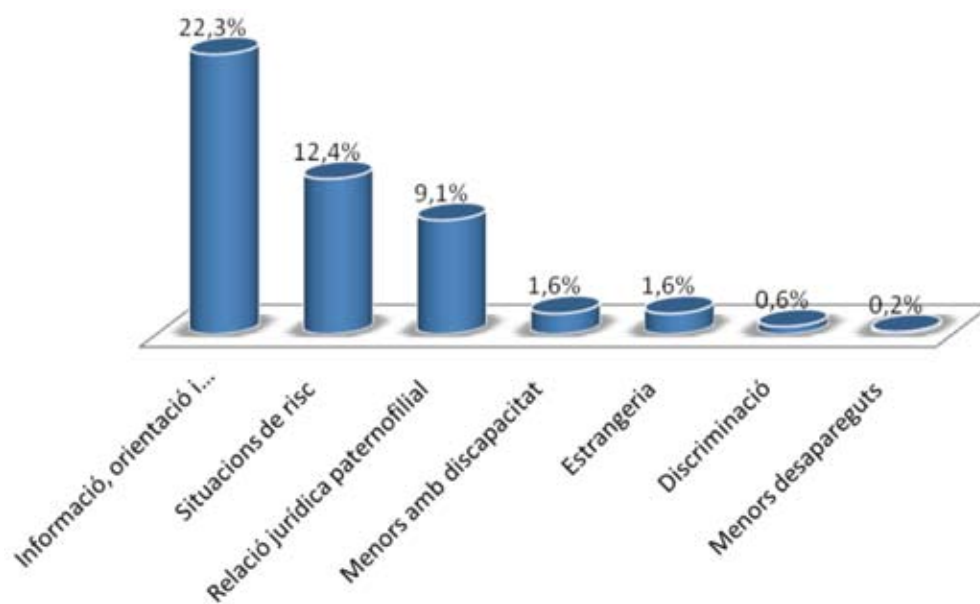
4.1 INTEGRACIÓ SOCIAL I PROTECCIÓ JURÍDICA DEL MENOR

Les intervencions referides a la integració social i protecció jurídica del menor representaren el 48 % de les actuacions de l'ODDM durant l'any 2008.

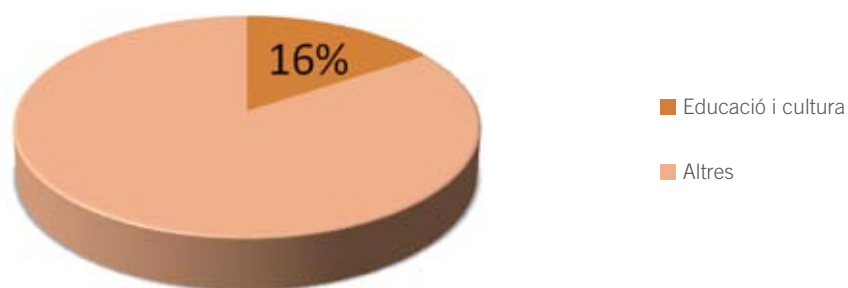
La informació, l'orientació i l'assessorament sobre integració social i protecció jurídica del menor representaren el 22,3 % de les actuacions realitzades per l'ODDM. Les situacions de risc que el professional pot detectar, tant en la història personal i familiar com en l'entorn pròxim i social del menor, afectaren el 12,4 % del total de les actuacions. Cal destacar que aquest tipus d'intervencions són competència de l'Institut Mallorquí d'Afers Socials, amb qui l'ODDM manté una relació de col·laboració.

Les relacions jurídiques paternofiliars referides a l'adopció, la tutela, l'acolliment i la guarda del menor, així com les relacionades amb la pàtria potestat, el dret d'audiència del menor, l'emancipació i la filiació, paternitat o maternitat, representaren el 9,1 %. Els menors amb restricció o absència de la capacitat física, psíquica o sensorial, sigui congènita o adquirida, que els impossibilita o els dificulta el desenvolupament de la seva activitat dins del que es considera normal per a un ésser humà, suposaren l'1,6 % del total d'actuacions, seguides de les relatives a consultes sobre temes de menors d'altres països sense nacionalitat espanyola, amb l'1,6 %. I, finalment, les situacions de menors que patiren situacions de discriminació foren el 0,6 %, el 0,2 % correspongué a menors que es trobaven en parador desconegut o que foren arrabassats a la persona que en tenia la seva custòdia.

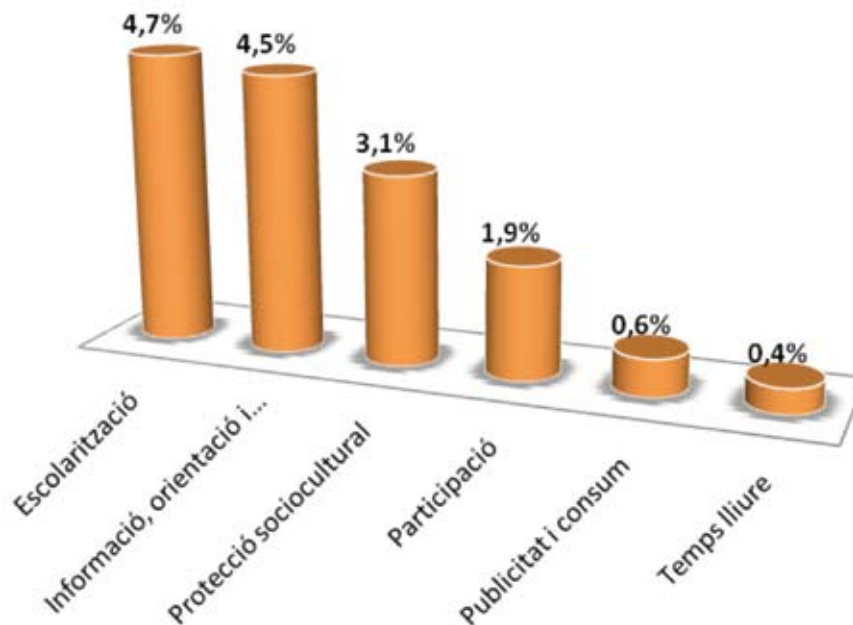

4.2 EDUCACIÓ I CULTURA

El 16 % de les actuacions de l'ODDM es referiren a l'educació i la cultura dels menors.

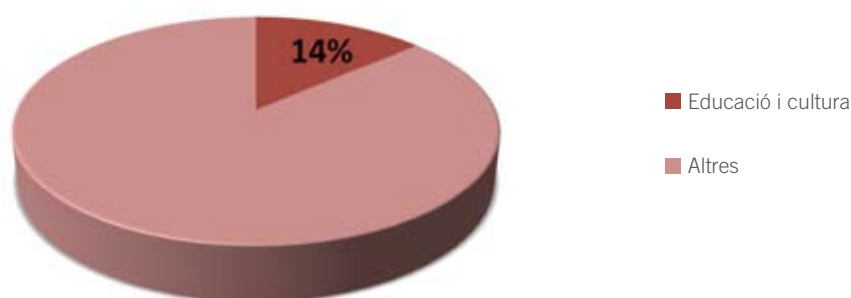
Del total d'actuacions en matèria d'educació i cultura, el major nombre d'actuacions correspongué a l'àmbit de l'escolarització dels menors, entesa com la dificultat relacionada amb l'acció de subministrar instrucció en règim escolar i que representaren el 4,7 % del total de les intervencions. Així mateix, es dugué a terme una important tasca en actuacions referides a informació, orientació i assessorament en matèria d'educació i cultura, la qual cosa representà un 4,5 %. Després hi ha les intervencions referents a la protecció sociocultural del menor, amb el 3,1 %, entesa com qualsevol acció dirigida a la protecció del dret a l'esbarjo, al joc, a la participació en les activitats artístiques i culturals i a la difusió d'informació destinada als infants que tengui com a finalitat promoure'n el benestar moral, el coneixement i la comprensió entre els pobles, i que respecti la seva cultura i el seu dret a ser protegit contra la informació i el material perjudicial per al seu benestar (activitats o espectacles, publicacions, mitjans audiovisuals, televisió, ràdio i premsa i difusió d'informació). La participació, entesa com les dificultats perquè infants i joves gaudeixin del seu dret a la participació en les activitats artístiques i culturals o de qualsevol altre tipus, representà l'1,9 % de les intervencions. Finalment, el 0,6 % i el 0,4 % de les actuacions correspongueren, respectivament, a publicitat i consum i a temps lliure.

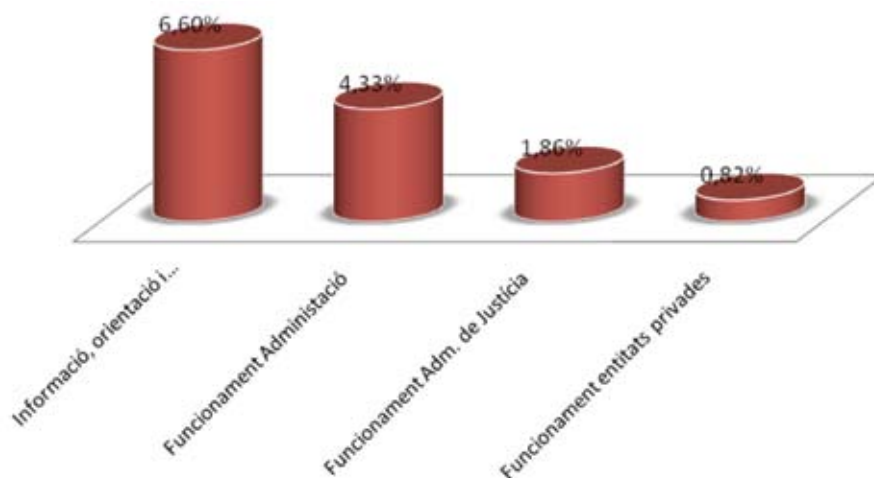
ÀMBITS D'ACTUACIÓ

4.3 FUNCIONAMENT DE LES ADMINISTRACIONS I LES ENTITATS PRIVADES

Les intervencions sobre el funcionament de les administracions públiques i les entitats privades relacionades amb menors representaren el 14 % de l'activitat de l'Oficina. Aquestes intervencions es refereixen a les queixes pel funcionament de les institucions que vulneren o poden amenaçar els drets dels infants.

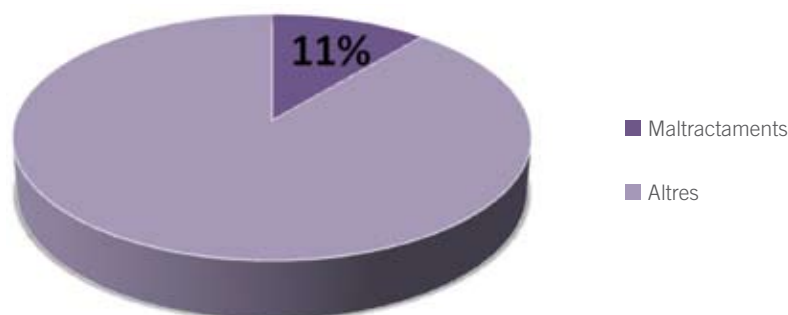

La gran majoria d'actuacions, el 6,6 %, feren referència a la demanda d'informació, orientació i assessorament sobre el funcionament de les diferents institucions, tant d'administracions públiques com d'entitats privades. La majoria de queixes i demandes sobre el funcionament correspongueren al funcionament d'alguna administració pública, el 4,33 % del total; les queixes sobre el funcionament de l'Administració de justícia representaren l'1,86 % del total de les actuacions de l'Oficina, i, finalment, el 0,82 % correspongueren a queixes i demandes sobre el funcionament d'entitats privades.

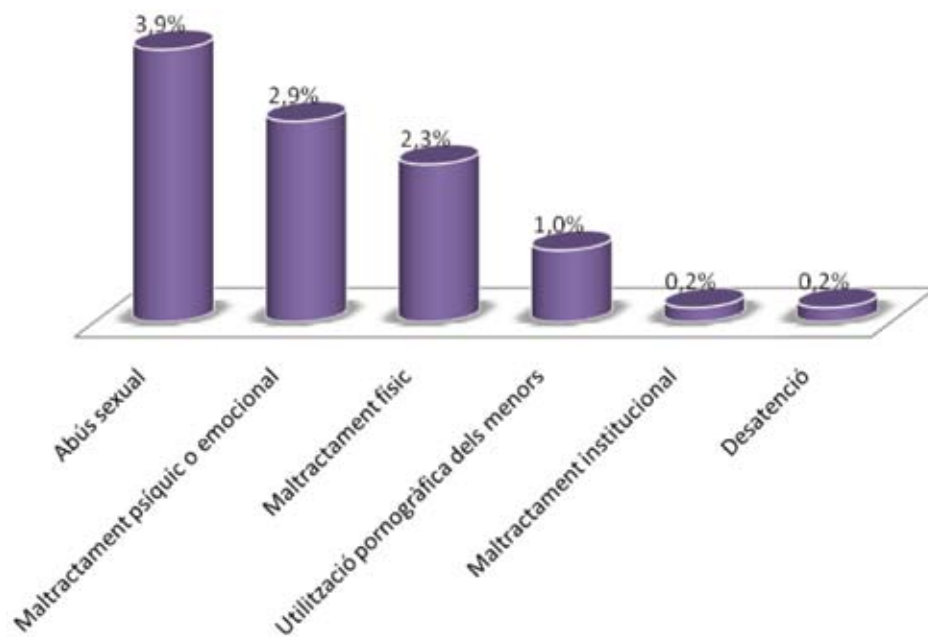

4.4 MALTRACTAMENTS

Els casos de maltractaments a menors representaren l'11 % de les actuacions de l'ODDM. El maltractament és entès com qualsevol acció voluntàriament realitzada (és a dir, no accidental) que danyi o pugui danyar físicament, psíquicament o sexualment un infant o un jove i qualsevol omissió d'una acció que privi un menor de la supervisió o de l'atenció necessàries per al seu benestar o el seu desenvolupament.

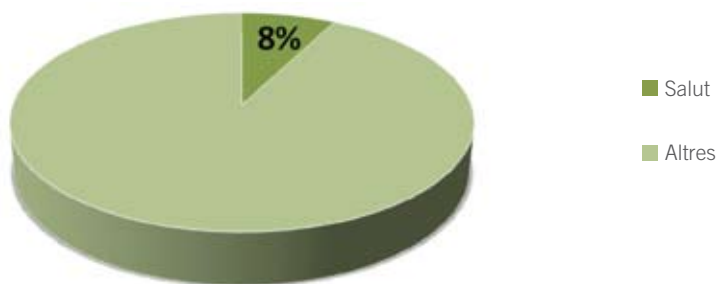

Els abusos sexuals, entesos com qualsevol comportament en què un infant o un jove siguin utilitzats per un adult o per un altre menor com a mitjà per obtenir estimulació o gratificació sexual, representaren el 3,9 % del total de les intervencions. El maltractament psíquic o emocional, que és qualsevol acció que és capaç de generar alteracions psicològiques que puguin afectar les necessitats dels menors, i que poden ser actives (quan hi ha hostilitat verbal crònica en forma d'insult, menyspreu o amenaça) i passives (quan persisteix la falta de resposta als senyals i les expressions emocionals de l'infant) representaren el 2,9 % de les intervencions, i el 2,3 % de les intervencions correspongueren a maltractament físic, les accions voluntàries que poden provocar lesions físiques als menors. La utilització pornogràfica dels menors, entesa com a forma d'explotació sexual dels menors per part dels pares o tutors o per terceres persones, quan aquells no ho sàpiguen o no ho impedeixen en la realització o espectacles de pornografia, representaren l'1 % de les intervencions. Finalment, el maltractament institucional i la desatenció representaren el 0,4 % de les intervencions.

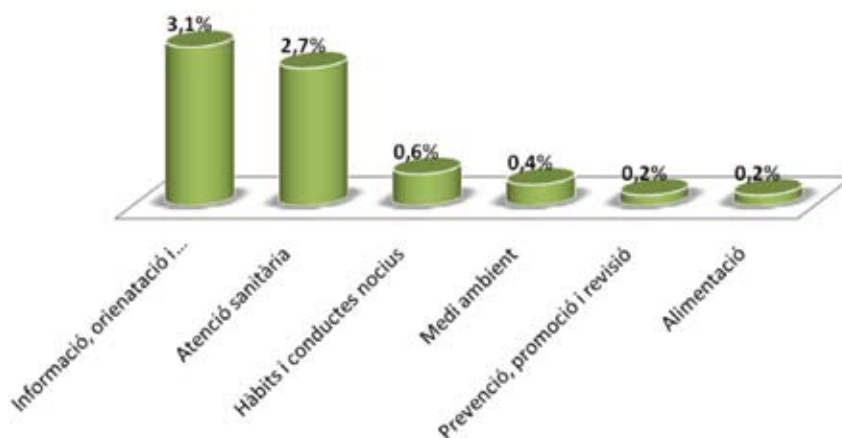

4.5 SALUT

El 8 % del total de les intervencions de l'ODDM correspongué a l'àmbit de la salut dels menors.

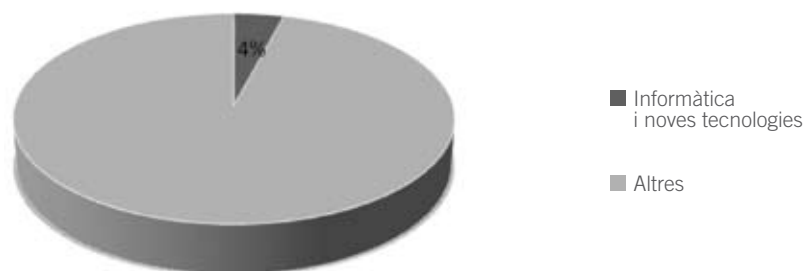

La informació, l'orientació i l'assessorament en matèria de salut representà el 3,1 % de les actuacions de l'Oficina. L'atenció sanitària, entesa com les actuacions que atempten contra el dret dels menors a tenir accés a serveis mèdics, de rehabilitació i molt especialment als serveis relacionats amb l'atenció primària de la salut, representà el 2,7 % de les actuacions. Es tractaren casos referits a pràctiques (tradicionals o no) i comportaments perjudicials per a la salut dels infants, que representaren el 0,6 % de l'activitat de l'ODDM. I també es detectaren situacions en què l'entorn on esdevé l'existència de l'infant li pot ser perjudicial (el 0,4 % del total). Finalment, el casos vinculats a les dificultats o irregularitats en la profilaxi, el foment de conductes saludables o la revisió mèdica i sanitària periòdica dels menors, que atempten contra el dret a gaudir del més alt nivell possible de salut i molt especialment en els serveis relacionats amb l'atenció primària de salut, les cures preventives i la disminució de la mortalitat infantil, representaren el 0,2 %, percentatge que també afectà les actuacions vinculades a l'alimentació dels menors.

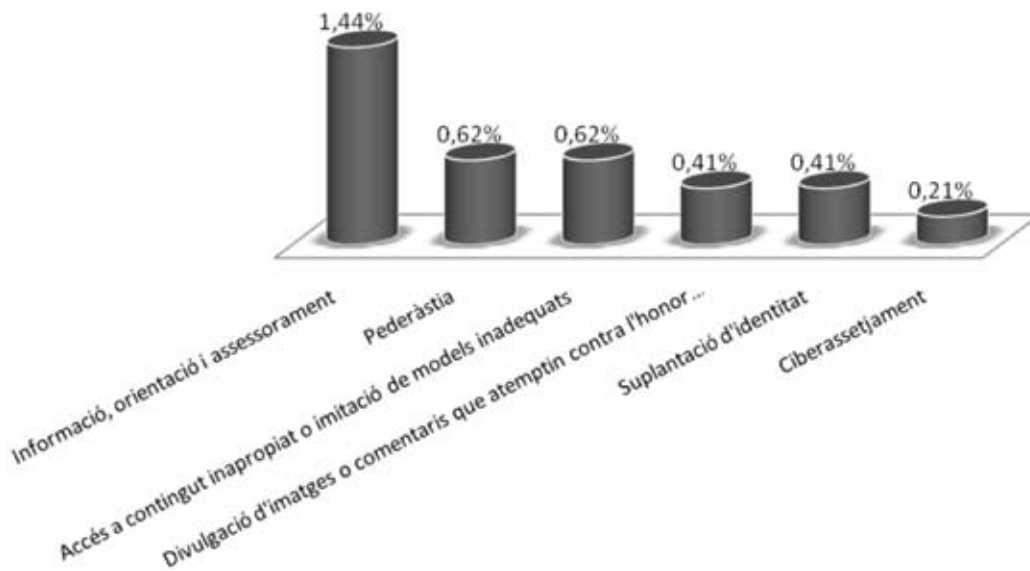

4.6 INFORMÀTICA I NOVES TECNOLOGIES

Les intervencions de l'ODDM referides a la informàtica i a les noves tecnologies representaren el 4 % de l'activitat de l'Oficina.

La gran majoria d'actuacions en aquest camp fa referència a la informació, l'orientació i l'assessorament als ciutadans (l'1,44 % del total d'actuacions). Les intervencions relacionades amb la pederàstia i l'accés a contingut inapropiat o imitació de models representaren el 0,62 % de l'activitat de l'Oficina. El 0,41 % de les actuacions tingueren a veure amb la divulgació d'imatges o comentaris que atemptaven contra l'honor i el ciberassetjament a menors (*grooming*) i amb la suplantació d'identitat respectivament. En molts webs els internautes hi allotgen tot tipus de missatges i fotografies que poden danyar l'honor dels menors. El ciberassetjament és la pràctica per la qual una persona aconsegueix a través d'Internet dades personals, imatges... d'un menor (gràcies a virus informàtics o del mateix menor) amb les quals fan xantatge sota l'amenaça de fer-les públiques per a l'obtenció de determinats beneficis. Respecte de la suplantació d'identitat, sovint s'aprofita l'anonimat que ofereix Internet i alguns usuaris poden emprar identitats que no són la pròpia amb diversos objectius. Finalment el ciberassetjament entre iguals representà el 0,21 % de les intervencions, entès com l'ús de mitjans telemàtics (Internet, telèfon mòbil, videojocs...) amb la finalitat de causar danys psicològics a un individu o grup de forma continuada.

5. L'ODDM I LES NOVES TECNOLOGIES

Les noves tecnologies de la informació i la comunicació han contribuït, de manera decisiva, a transformar molts aspectes de la nostra forma de vida. La xarxa genera múltiples oportunitats, però també perills.

L'Oficina de Defensa dels Drets del Menor vol fomentar una utilització de la xarxa per part de tots els usuaris, especialment per part dels menors, que en redueixi els riscos i n'incrementi les possibilitats a partir d'un ús eficient, raonat, crític, respectuós, basat en el coneixement de la realitat i adaptat a les necessitats de cadascú.

Els perills associats a Internet i als joves o menors esdevenen realitats palpables a través de dos marcs fonamentals:

- a) En l'àmbit jurídic o legal (dret de protecció de dades de caràcter personal, xarxes de pornografia infantil, dret de la propietat intel·lectual, etc.).
- b) En l'àmbit ètic o moral (exposició dels menors a continguts violents, implícitament pornogràfics, publicitat enganyosa, informació no veraç, etc.).

Són importants la conscienciació i la complicitat d'amplis sectors socials, especialment dels creadors de continguts a la xarxa.

La tasca de l'ODDM al llarg de l'any 2008 es va centrar en els tres àmbits que es descriuen a continuació.

5.1 L'OBSERVATORI D'INTERNET

En funcionament des del dia 1 de febrer de 2008, és una iniciativa capdavantera en el conjunt de l'Estat, que té per objectiu vetllar per la seguretat d'infants i adolescents quan actuen com a usuaris de les noves tecnologies.

L'Observatori pretén ser una eina de vigilància del ciberespai i contribuir a millorar en termes de seguretat l'espai cibernètic, amb la finalitat que Internet sigui una eina molt útil en la vida acadèmica i d'oci dels menors, i no un perill.

Les seves funcions són: elaborar informes dedicats a l'ús que els menors fan de les noves tecnologies; analitzar les conseqüències psicològiques i jurídiques que té l'ús d'Internet sobre els menors d'edat; detectar els perills que pot generar la xarxa i fer-ne el seguiment, i denunciar a les autoritats judicials i policials competents les pràctiques que, en l'àmbit de les noves tecnologies, es detectin i puguin ser constitutives de delictes.

Treballen a l'Observatori dues persones becades, una llicenciada en psicologia i l'altra en dret.

Roda de premsa de presentació de l'Observatori d'Internet.

L'ODDM tramità 13 expedients vinculats a les noves tecnologies, 8 d'ofici i 5 a instància de part.

Cal destacar, per la importància i la gravetat del contingut, els expedients referits a ciberassetjament escolar, a difusió d'agressions a través de telèfons mòbils i a continguts discriminatoris i racistes o de contingut inadequat per als menors. En aquests casos, l'ODDM hagué de denunciar els fets als organismes competents en la matèria (Fiscalia de Menors i cossos i forces de seguretat de l'Estat: Brigada d'Investigació Tecnològica (BIT) del Cos Nacional de Policia i Grup de Delictes Telemàtics de la Guàrdia Civil). En algun dels casos, es va traslladar la informació que havia recollit l'Oficina a la Interpol.

5.2 ESTUDI SOBRE XARXES SOCIALS

És ben coneguda la importància que han cobrat avui dia les noves tecnologies, especialment Internet, a les nostres vides quotidianes. Concretament, durant aquests darrers anys hem pogut viure l'auge de la web social o 2.0, en la qual els internautes passen de ser espectadors a desenvolupar un paper actiu en la creació i la publicació dels continguts a la xarxa. Dins aquest concepte de web 2.0 sorgiren les anomenades *xarxes socials* a Internet, com a comunitats de persones que interactuen virtualment amb freqüència partint d'uns interessos o valors comuns.

Aquest apogeu de les xarxes socials es pot apreciar també pel que fa als menors d'edat, que s'han sumat a aquesta moda de forma massiva. Així ho reflecteix un estudi de les consultores Xperience Consulting i Findasense, segons el qual el 83 % dels joves espanyols d'entre 14 i 22 anys tenen un compte en alguna de les xarxes socials existents i quasi la meitat l'empra diàriament, i la publicació de fotografies és un dels usos més utilitzats (82 %). D'altra banda, segons l'Enquesta sobre equipament i ús de tecnologies de la informació i comunicació a les Illes (2008) de l'Institut Nacional d'Estadística (INE), a les Illes Balears la major part dels menors (de 10 a 15 anys) que accedeixen a Internet ho fan per motius d'oci, musicals o lúdics (el 91,2%) o per fer els treballs escolars (el 91,6 %).

A més, en general la utilització d'Internet per part dels menors d'edat tendeix a augmentar, sobretot si tenim en compte novament les dades de l'INE, que mostren que s'ha passat del 60,2 % de l'any 2004 al 82,2 % de l'any 2008 de nins d'entre 10 i 15 anys usuaris d'Internet. Cal notar, també, que les Illes Balears constitueixen una de les comunitats autònomes amb més nombre d'infants d'aquestes mateixes edats, amb un 88,2 %, que han usat Internet en els darrers tres mesos que inclou l'Enquesta, superades només per Aragó, Catalunya, Navarra i La Rioja. Si ens concentram en la variable sexe, és necessari tenir en compte que no s'aprecien diferències significatives en la utilització d'Internet per part dels infants de les edats a les quals ens hem referit abans.

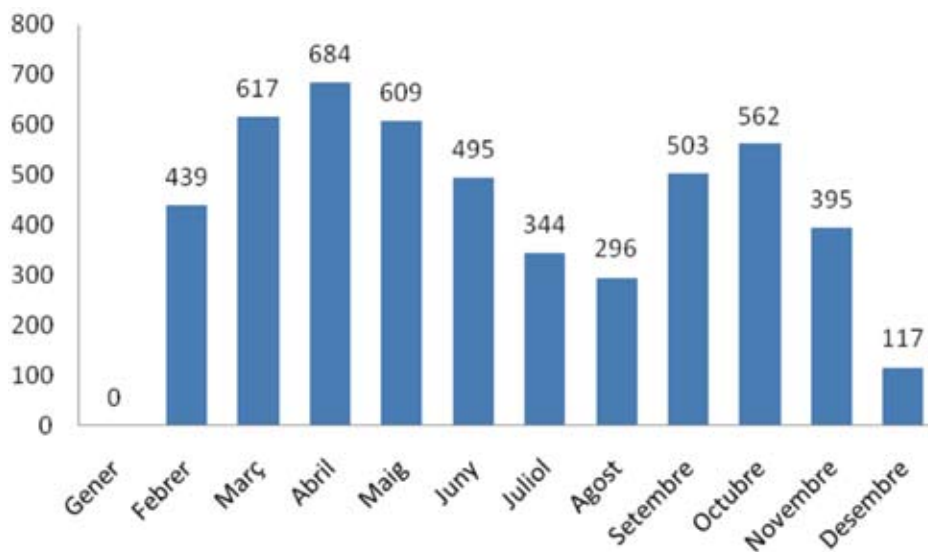
La majoria dels menors d'entre 10 i 15 anys de les Illes Balears accedeixen a Internet des de casa seva (79,4 %) i des del centre d'estudis (73,7 %), i el 84,6 % dels habitatges amb ordinador d'aquesta comunitat autònoma tenen accés a Internet (dada només superada en nombre per Madrid), segons l'enquesta de l'Institut Nacional d'Estadística. Per una altra banda, però, només un de cada quatre pares espanyols que empen la xarxa controlen l'ús que en fan els fills, com es desprèn d'un estudi de la companyia de seguretat i informàtica Panda Security.

Per tot això que s'ha exposat, l'Oficina de Defensa dels Drets del Menor va prendre la iniciativa de dur a terme un estudi basat en la utilització de les xarxes socials a Internet per part dels menors d'edat, els seus comportaments i les característiques d'aquest tipus de webs.

Per elaborar aquest estudi ens centrarem principalment en l'anàlisi de vuit webs amb xarxes socials: Infobaleaer (<<http://www.infobaleaer.com>>), Facebook (<<http://www.facebook.com>>), Wamba (<<http://www.wamba.com>>), MySpace (<<http://www.myspace.com>>), Fotolog (<<http://www.fotolog.com>>), Badoo (<<http://www.badoo.com>>), Orkut (<<http://www.orkut.com>>) i Tcuento (que ha estat clausurada). Per poder obtenir més informació, ens registrarem a totes i hi participarem com un usuari més, interactuant amb la resta de membres de les comunitats. A més, visitarem molts altres webs d'aquest tipus, en els quals també ens registrarem i dels quals férem un seguiment. És necessari destacar que aquests webs es troben en contínua transformació, van adquirint nous serveis, modificant-ne d'altres o substituint-los... per millorar i adaptar-se a les necessitats dels internautes, de manera que alguns aspectes que consten en l'estudi poden haver variat o fer-ho en un futur proper.

5.3 XARXA SEGURA ILLES BALEARS

L'any 2008 es va subscriure un conveni de col·laboració entre la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració i la Fundació Universitat-Empresa de les Illes Balears (FUEIB), com a continuació de la difusió del projecte Xarxa Segura Illes Balears, Internet segur per a infants i joves. El consorci està format per l'Oficina de Defensa dels Drets del Menor, la Fundació IBIT (Illes Balears Innovació Tecnològica), "Sa Nostra", la Fundació Universitat-Empresa de les Illes Balears i la Universitat de les Illes Balears.

(1) El mes de gener es fer el canvi de web i no hi va haver visites.

(2) Les dades de desembre són només fins al dia 5.

Les principals actuacions desenvolupades en el marc del projecte Xarxa Segura Illes Balears durant l'any 2008 foren aquestes:

- Nou disseny del web <www.xarxasegura.net>, que va registrar una mitjana de més de 400 visites mensuals, amb un total anual de 5.061.
- Manteniment i actualització de continguts.
- Difusió del segell: dirigida a més de 100 entitats i empreses de les Illes, amb resultat d'11 noves inscripcions d'aquestes empreses.
- Difusió del projecte a través dels mitjans: premsa, ràdio...
- Distribució de la guia "L'ús responsable i segur d'Internet per part dels menors".
- Activitats de formació en centres educatius: 22 sessions de formació en 22 centres educatius de Mallorca, amb un total de 431 participants, i 2 centres de Menorca, amb una participació de 44.
- Altres activitats de formació: activitats paral·leles a l'exposició "Identitats digitals" a Palma el 8 d'abril i a Menorca el 13 de novembre. Està previst que l'any 2009 les activitats es facin a Eivissa.
- Investigacions sobre els usos d'Internet per part dels menors. Es diferencien dos grups d'edat:
 - a) De 6 a 14 anys: s'analitzen aspectes com l'equipament i l'ús d'Internet a casa i al col·legi, l'ús del telèfon mòbil, Internet davant la televisió, consoles de videojocs i valoració dels coneixements sobre Internet.
 - b) De 15 a 16 anys: a més dels aspectes anteriors, s'analitza la recerca d'informació a Internet, la valoració del seu coneixement i el ciberassetjament escolar.
- Publicacions. S'han publicat dos llibres amb els resultats de les investigacions desenvolupades:
 - a) *Les TIC i els menors a les Balears. Equipament i usos de les tecnologies de la informació i la comunicació per part dels menors de les Balears entre 6 i 14 anys.*
 - b) *Les TIC i els menors a les Balears. Equipament i usos de les tecnologies de la informació i la comunicació per part dels menors de les Balears entre 15 i 16 anys.*

6. ACTIVITATS SECTORIALS

6.1 PUBLICACIONS

L'ODDM també assumeix una tasca divulgativa en matèria dels drets i deures dels menors d'edat. L'any 2008 es va publicar una guia divulgativa de l'ODDM adreçada principalment als professionals.

Portada de la guia divulgativa de l'ODDM publicada l'any 2008.

6.2 CONGRESSOS

Organitzats per la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració, mitjançant l'ODDM i amb la col·laboració de la Universitat de les Illes Balears, es van organitzar dos congressos d'una durada de 15 hores cada un.

a) I Congrés Estatal sobre els Drets dels Menors en l'Àmbit Sanitari, Palma, 24 i 25 d'abril de 2008

Cartell del I Congrés sobre els Drets dels Menors en l'Àmbit Sanitari.

Aquesta iniciativa va comptar amb la col·laboració de la Conselleria de Salut i Consum, la Universitat de les Illes Balears i l'Ajuntament de Palma.

DADES

■ Nombre d'inscripcions: 131

■ Ponents:

Julián Valero Torrijos, professor titular de dret administratiu de la Universitat de Múrcia.

Ricard Martínez Martínez, doctor en dret constitucional, consultor de la Universitat Oberta de Catalunya i coordinador de l'àrea d'estudis de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades.

Oriol Lafau Marchena, psiquiatre, coordinador de la Unitat de Salut Mental Infantil i Juvenil de les Illes Balears.

Isabel M. Borràs Rosselló, llicenciada en medicina i cirurgia, encarregada de l'Oficina del Registre de Voluntats Anticipades.

Catalina Pons-Estel Tugores, advocada, professora associada de dret eclesiàstic de l'Estat de la UIB.

Angela Tumbarello Casiciola, treballadora social, cap del Servei de Comunicació i Atenció a l'Usuari de l'Hospital Universitari de Son Dureta.

Aina Mascaró García, psicòloga, coordinadora del Servei de Mediació Cultural de l'Ib-Salut.

Mónica Moldovan, infermera i llicenciada en ciències de la informació, medidora cultural de l'Ib-Salut.

Eduardo Osuna Carrillo de Albornoz, catedràtic de medicina legal i forense de la Universitat de Múrcia.

Verónica San Julián Puig, professora titular de dret civil de la Universitat de Pamplona.

Esperança Ponsell Vicens, professora titular d'infermeria i fisioteràpia de la Universitat de les Illes Balears.

Cristina Gil Membrado, advocada, professora associada de dret civil de la UIB.

Alfonso Marqués Bravo, ginecòleg, president del Comitè de Bioètica i director de l'Àrea Maternoinfantil de Son Llätzer.

■ Temes tractats:

- Els drets del menor davant l'Administració pública sanitària:
 - La història clínica d'un menor com a tractament de dades: confidencialitat/mesures de seguretat.
 - El menor madur.
 - L'Oficina de Voluntats Anticipades a les Illes Balears.
- Religió i drets sanitaris del menor:
 - L'objecció de consciència sanitària.
 - Religió i criteri mèdic. Demandes de pares i respostes institucionals.
 - La mediació cultural. Intervenció i prevenció de conflictes de religió des dels centres de salut.

- El consentiment del menor en l'àmbit sanitari:
 - Presa de decisions per part del menor d'edat.
 - Consentiment informat, per representació i consentiment per anticipat quan el pacient és menor d'edat.
 - Professionals d'infermeria davant el consentiment informat del menor.
 - El menor madur davant el consentiment informat. Confidencialitat de la història clínica.
 - Consentiment del menor davant els problemes vinculats a la seva sexualitat: anticonceptius i avortament.

Inauguració del Congrés sobre els Drets dels Menors en l'Àmbit Sanitari.

b) I Congrés Estatal sobre la Defensa dels Menors a les Crisis de Parella. Palma, 20 i 21 de novembre de 2008

Cartell del I Congrés Estatal sobre la Defensa dels Menors a les Crisis de Parella.

Per commemorar el Dia Universal de la Infància, la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració, mitjançant l'Oficina de Defensa dels Drets del Menor, va organitzar aquest fòrum de debat sobre la defensa dels menors en les crisis de parella.

DADES

■ Nombre d'inscripcions: 289

■ Ponents: hi participaren com a ponents doctors i doctores en psicologia, medicina i dret de les Illes Balears, València, Múrcia, Girona i Madrid, i també experts en treball social.

Javier Nanclares, doctor en dret, professor de dret civil de la Universitat de Navarra.

Ana Colás Escandón, doctora en dret, professora titular de dret civil de la Universitat Autònoma de Madrid.

Nicolás Pérez Serrano, llicenciat en dret, fiscal especialitzat en matèria de família.

María José Catalán, psicòloga forense dels jutjats de família de la Regió de Múrcia.

José Manuel Aguilar Cuenca, psicòleg forense.

Esperança Bosch, doctora en psicologia, professora titular de psicologia de la UIB.

Ruth Mestre i Mestre, doctora en dret, professora titular de filosofia del dret de la Universitat de València.

Pilar Casas, diplomada en treball social, directora de la Fundació Internacional AMARANTA i del centre femení de menors Jorbalán.

Andrés Montero Gómez, doctor en psicologia, president de la Societat Espanyola de Psicologia de la Violència i membre de la Societat Espanyola de Psicologia Clínica, Legal i Forense.

Catalina Pons-Estel Tugores, llicenciada en dret, professora associada de dret eclesiàstic de l'Estat de la UIB.

Francisca Fariñas Rivera, catedràtica de psicologia bàsica i psicologia jurídica del menor de la Universitat de Vigo.

Josefa Sampedro, metgessa psiquiatra de les Illes Balears

Josep Ramon Juárez López, psicòleg forense de l'Institut de Medicina Legal de Girona i professor associat de la Facultat d'Educació i Psicologia de la Universitat de Girona.

Francesca Mas, advocada i exdirectora de l'Institut Balear de la Dona.

■ Temes tractats

- Guarda i custòdia.
- Desigualtat de gènere i crisi de parella.
- La síndrome d'alienació parental (SAD).

Inauguració del I Congrés sobre la Defensa dels Menors a les Crisis de Parella, amb la presència de la consellera d'Afers Socials, Fina Santiago; la directora general de Menors i Família, Xesca Vandrell, i el director de l'ODDM, Antoni Bennàssar.

Aquest Congrés fou la culminació d'una tasca continuada de divulgació dels drets del menor i de trobades científiques —moltes vegades vinculades a la UIB— per tractar els problemes que afecten els menors d'edat des d'una perspectiva interdisciplinària.

6.3 VISITES A CENTRES DE MENORS

Una de les funcions atribuïdes a l'ODDM consisteix en la visita a centres que acullen o tracten infants o adolescents. En aquest sentit, foren 19 els centres que es visitaren durant l'any 2008: els centres de primera acollida i diagnòstic Puig des Bous de Palma i Son Jeroni de Muro (visitat en dues ocasions); el centre d'acolliment per a menors d'edat estrangers no acompanyats Norai; els centres d'acolliment residencial de Palma, Son Bosch, Jorbalán, Caliu, Pare Montalvo, Llar del Rafal, Llar Son Gibert i Llar sa Vileta; els centres de la Fundació Natzaret Quart Creixent i Pista d'Aterratge; els tres centres de la Fundació Minyones i Betlem; el Centre d'Atenció a la Infància i la Família a Menorca, i els centres socioeducatius Es Pinaret i Es Fusteret.

6.4 COL·LABORACIÓ AMB JOVES NAVEGANTS

L'Oficina de Defensa dels Drets del Menor col·laborà amb la Fundació Joves Navegants amb la finalitat que pogués participar en la regata Ruta de la Sal 2008. Es tracta d'una iniciativa mitjançant la qual 40 joves en situació de dificultat social pogueren introduir-se en la pràctica de la vela i avançar així en l'assoliment de tot un grapat d'objectius socioeducatius.

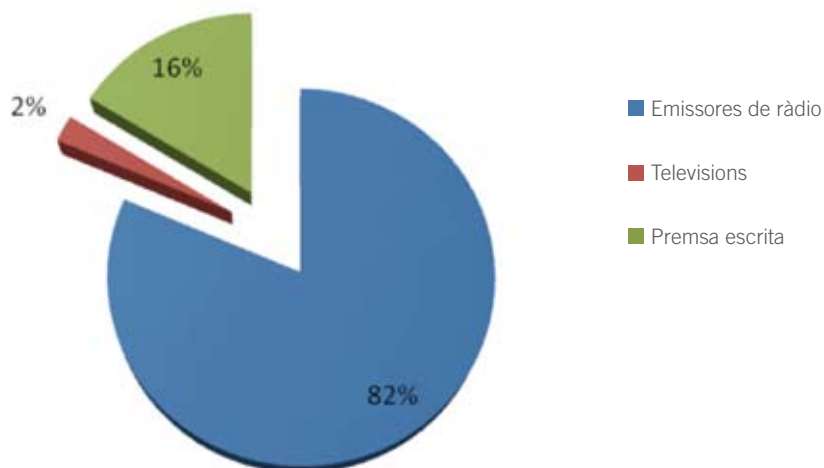

Presentació de la Ruta de la Sal 2008.

7. AGENDA DEL DIRECTOR

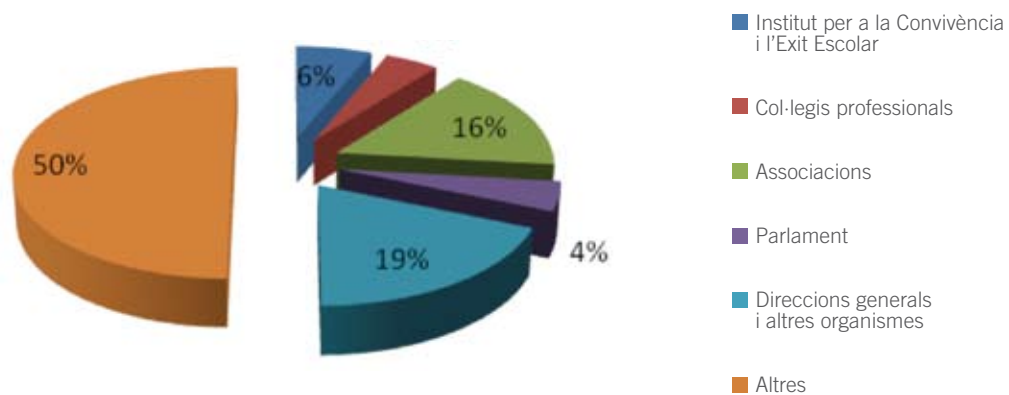
7.1 INTERVENCIONS ALS MITJANS DE COMUNICACIÓ

Durant el 2008, el director de l'ODDM va intervenir 43 vegades als diferents mitjans de comunicació per donar-ne a conèixer la tasca. Del total d'intervencions, 35 es produïren a emissores de ràdio, 1 a la televisió i la resta en premsa escrita.

7.2 ACTES I REUNIONS

El director de l'ODDM va assistir durant l'any 2008 a 111 actes oficials i reunions executives relacionades amb les tasques que fa l'Oficina. D'entre aquestes, s'han de destacar les diferents reunions mantingudes amb representants de col·legis professionals (d'infermeria, psicologia, advocacia...), les reunions amb associacions relacionades amb la defensa dels drets del menor a àmbits sectorials específics i les reunions de coordinació amb altres direccions generals del Govern de la Comunitat Autònoma i amb diferents institucions públiques (en especial, els consells insulars i els ajuntaments). A més, s'ha d'esmentar que durant l'any 2008 el director de l'Oficina va assistir, en qualitat de vocal, a les reunions de la Comissió d'Experts de l'Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar.

Participació en un acte contra l'abús sexual infantil organitzat per l'associació Rana el 15 de novembre de 2008.

Oficina de Defensa dels Drets del Menor

Oficina de Defensa dels Drets del Menor
Pl. de la Drassana, 4
07012 Palma
Tel.: 971 78 42 86
Web: www.defensadelmenor.net

**Govern
de les Illes Balears**

Conselleria d'Afers Socials
Promoció i Immigració

Pl. de la Drassana, 4 · 07012 Palma · Tel.: 971 17 74 00

<http://aferssocials.illesbalears.cat>